

Дзяржаўная ўстанова культуры
«Тухавіцкая раённая цэнтралізаваная
бібліятэчная сістэма»

Аддзел бібліятэчнага маркетынгу

ЛЯЛЬКА – БЕЛАРУСКІ АБЯРЭГ

*мэтавая праграма для арганізацыі работы Тухавіцкай СБ
на 2020–2022 гг.*

Мэтавая праграма “ЛЯЛЬКА – БЕЛАРУСКІ АБЯРЭГ”

Нашы продкі верылі, што лялькі, зробленыя сваімі рукамі, аберагалі іх ад нячыстай сілы, прыносілі ў хату дабрабыт і парадак. Гісторыя ўзнікнення ў славянскай культуры народнай тэкстыльнай лялькі пачынаецца яшчэ з часоў язычніцтва, калі продкі беларусаў пакланяліся ідалам і рабілі іх зменшаныя копіі, каб трымаць у хаце для аховы ад напасці. У хрысціянскія часы такая ляльчка пераўтварылася ў сімвал роднага дома, які выраблялі для блізкіх на памяць, маліліся, пакуль намотвалі такі абярэг, укладалі самыя светлыя намеры і добрыя словы дзеля дабрабыту родных людзей. Часта ў хаце можна было пабачыць абярэг “Усевідушчае вока” – ад злога чалавека, для спакою гаспадароў.

Лялькі вырабляліся амаль на ўсе выпадкі жыцця, кожная мела сваё прызначэнне: служыла абярэгам для сям’і, была гульнёвай для дзіцяці ці з’яўлялася абрадавай і выраблялася да розных святкаванняў.

Сёння дзеці гуляюць з іншымі лялькамі, прыгожымі, вырабленымі з навейшых сучасных матэрыялаў, а самаробная лялька стала сімвалам нацыянальнай ідэнтыфікацыі, гістарычным артэфакт і, нарэшце, прадметам беларускага народнага побыту і інтэр’еру.

Захаваць і данесці да маладога пакалення гісторыю з’яўлення лялек-абярэгаў, перадаць традыцыю стварэння лялек з асабістымі якасцямі, навучыць жадаючых тэхналогіі іх стварэння – задачы, пастаўленыя перад Тухавіцкай сельскай бібліятэкай мэтавай праграмай “Лялька – беларускі абярэг”, разлічаны на 3 гады. Далейшая работа ў гэтым будзе весціся згодна плана работы бібліятэкі.

Каардынацыя і кансультацыйная работа, практычная дапамога па рэалізацыі праекта ўскладаецца на аддзел бібліятэчнага маркетынгу Ляхавіцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі ім. Я.Купалы.

1. Беларуская народная лялька-абярэг

Збор экспанатаў, іх сістэматызацыя па раздзелах. Стварэнне друкаванага каталога-даведніка па калекцыі лялек.

Гэта лялька – абярэг		
1.	Стварэнне калекцыі лялек-абярэгаў	Студзень–чэрвень 2020 г.
Гэта лялька – для гульні		
2.	Стварэнне калекцыі гульнівых лялек	Чэрвень–снежань 2020 г.
Гэтую ляльку на свята зрабі		
3.	Стварэнне калекцыі абрадавых лялек	Студзень–чэрвень 2021 г.
Я лялька-абярэг, твая памочніца навек		
4.	Афармленне ляльнага кутка	Ліпень–жнівень 2021 г.
5.	Стварэнне каталога-даведніка па калекцыі лялек	Жнівень–снежань 2021 г.

2. “Зрабі зайку...”

Распрацоўка дапаможніка па вырабу лялек, работа ў СМІ, арганізацыя майстар-класаў і пазнавальных мерапрыемстваў.

1.	Распрацоўка дапаможніка па вырабу лялек	Студзень–сакавік 2022 г.
2.	Публікацыя ў раённай газеце нататак пра лялькі	На працягу 2022 г.
3.	Арганізацыя майстар-класаў і пазнавальных мерапрыемстваў	На працягу 2022 г.